

Bruselj, 1. junij 2017
(OR. en)

9901/17

**Medinstitucionalna zadeva:
2015/0287 (COD)**

**JUSTCIV 137
CONSOM 246
DIGIT 157
AUDIO 84
DAPIX 224
DATAPROTECT 111
CULT 83
CODEC 968**

DOPIS

Pošiljatelj:	predsedstvo
Prejemnik:	Svet
Št. predh. dok.:	9641/17 + ADD 1
Št. dok. Kom.:	15251/15
Zadeva:	Predlog direktive Evropskega parlamenta in Sveta o nekaterih vidikih pogodb o dobavi digitalnih vsebin (prva obravnava) – splošni pristop

I. UVOD

Komisija je predlog direktive o nekaterih vidikih pogodb o dobavi digitalnih vsebin (v nadaljnjem besedilu: predlagana direktiva ali direktiva) predložila 9. decembra 2015¹ kot del „strategije za enotni digitalni trg za Evropo“.

Predlog temelji na členu 114 Pogodbe o delovanju Evropske unije in se torej sprejema po rednem zakonodajnem postopku.

¹ Dokument 8672/15.

S predlagano direktivo naj bi vzpostavili bolj usklajen okvir predpisov EU na področju pogodbenega prava za pogodbe o dobavi digitalnih vsebin in digitalnih storitev, sklenjene med podjetji in potrošniki, zlasti predpisov o ukrepih za povrnitev škode potrošnikom, če ni zagotovljena skladnost digitalnih vsebin ali digitalnih storitev ali če te vsebine ali storitve niso dobavljene, kar bi prispevalo k pravilnemu delovanju notranjega trga. Z njo naj bi zagotovili tudi visoko raven varstva potrošnikov in povečali pravno varnost ter tako okrepili zaupanje evropskih potrošnikov pri čezmejnih nakupih in podjetjem, zlasti malim in srednjim (MSP), olajšali prodajo po celotni EU.

Svet (pravosodje in notranje zadeve) je imel o tem predlogu orientacijske razprave marca (dok. 6150/16), junija (dok. 9768/16) in decembra 2016 (dok. 14827/16), marca 2017 pa mu je bilo nato predloženo poročilo o napredku (dok. 7429/17).

Evropski ekonomsko-socialni odbor je mnenje o predlagani direktivi sprejel 27. aprila 2016.

Malteško predsedstvo se zaveda, da je ta zadeva pomemben del strategije za enotni digitalni trg, ki je tudi za Svet prednostno področje.

Delovna skupina za civilnopravne zadeve (pogodbeno pravo) je intenzivno nadaljevala posvetovanja o predlagani direktivi ter pri tem izhajala iz političnih smernic, ki jih je junija 2016 odobril Svet (pravosodje in notranje zadeve) (dok. 9768/16), in iz izida orientacijske razprave, ki jo je imel Svet (pravosodje in notranje zadeve) decembra 2016.

Delovna skupina je v razpravah dosegla precejšen napredek, zato predsedstvo meni, da je zdaj mogoče doseči splošni pristop glede besedila členov in več pomembnih uvodnih izjav predlagane direktive. Glede besedila členov in izbranih uvodnih izjav prihodnje direktive, ki je v dodatku 1 k temu dopisu, se že oblikuje splošno soglasje, vendar bo treba o preostalih uvodnih izjavah še naprej razpravljati in jih dokončno oblikovati kmalu potem, ko bo Svet potrdil splošni pristop.

Coreper je 31. maja 2017 izrazil splošno podporo kompromisnemu besedilu, ki ga je predstavilo predsedstvo (glavni elementi kompromisnega svežnja so opisani v prilogi k temu dopisu), in sklenil, da kompromisni sveženj iz dodatka 1 k temu dopisu predloži Svetu (pravosodje in notranje zadeve), da bi ga ta na zasedanju 8. in 9. junija 2017 odobril kot splošni pristop Sveta.

Elemente kompromisnega besedila bi bilo treba razumeti kot splošni sveženj, s katerim naj bi vzpostavili uravnotežen režim varstva potrošnikov na visoki ravni ter prijazno poslovno okolje za podjetnike v EU. S kompromisom je bilo doseženo tudi delikatno ravnotežje med različnimi mnenji držav članic.

II. ZAKLJUČEK

Glede na pomen ohranjanja tega delikatnega ravnotežja naj Svet:

- (a) odobri osnutek splošnega pristopa iz dodatka 1 k temu dopisu, ki predstavlja kompromisni sveženj,
- (b) se seznani, da bodo preostale uvodne izjave dokončno oblikovane na tehnični ravni, takoj ko bo to mogoče po seji Sveta, in
- (c) se seznani, da bo to besedilo podlaga za pogajanja z Evropskim parlamentom s ciljem dosege dogovora v prvi obravnavi.

KLJUČNI ELEMENTI KOMPROMISNEGA SVEŽNJA

A. Področje uporabe

a) Osebni podatki

Zaradi večje vrednosti osebnih podatkov v sodobnih poslovnih modelih je vse od začetka pogajanj prevladovalo splošno mnenje, da bi moral biti potrošnik upravičen do pogodbene povrnitve škode, če skladnost ali dobava ne bi bila zagotovljena, ne samo na podlagi pogodb, pri katerih potrošnik plača kupnino za digitalne vsebine ali digitalne storitve, temveč tudi na podlagi pogodb, pri katerih potrošnik dobavitelju da osebne podatke. Istočasno se je ves čas razprave poudarjalo tudi, da je pomembno preprečiti poseganje v uporabo zakonodaje Unije o varstvu osebnih podatkov, zlasti Splošne uredbe EU o varstvu podatkov.

Zato in v skladu s pisnima mnenjema pravne službe Sveta² in Evropskega nadzornika za varstvo podatkov³ so v kompromisnem besedilu predsedstva v področje uporabe predlagane direktive vključene vse pogodbe za dobavo digitalnih vsebin ali digitalnih storitev, razen tistih, pri katerih potrošnik ne plača kupnine niti dobavitelju ne da nobenih osebnih podatkov.

² Dokument 15287/16.

³ Dokument 7369/17.

Veliko delegacij se je zavzemalo, da se direktiva ne bi uporabljala za primere, v katerih dobavitelj osebnih podatkov potrošnika ne uporablja v komercialne namene, s čimer naj bi vzpostavili ravnotežje med interesi potrošnikov in podjetij. Predlagana direktiva se zato v skladu s kompromisnim besedilom predsedstva ne bo uporabljala za primere, ko dobavitelj obdeluje osebne podatke izključno za namene dobavljanja digitalnih vsebin ali digitalnih storitev ali zato, da bi izpolnjeval pravne zahteve, ki veljajo zanj, sicer pa teh podatkov ne obdeluje.

V kompromisnem besedilu je tudi izrecno navedeno, da mora biti vsakršno obdelovanje osebnih podatkov v okviru pogodbe za dobavo digitalnih vsebin ali digitalnih storitev skladno z zakonodajo Unije o varstvu osebnih podatkov ter da v primeru navzkrižja prevlada zakonodaja Unije o varstvu osebnih podatkov.

b) Vgrajene digitalne vsebine

Glede digitalnih vsebin, ki so sestavni del blaga in katerih odsotnost bi povzročila neuporabnost blaga ali blagu onemogočila opravljanje njegovih glavnih funkcij („vgrajene digitalne vsebine“), je večina menila, da je ustrezneje, da se s predpisi, ki veljajo za blago, določijo pravice potrošnika do povrnitve škode v primeru neskladnosti ali nedobave takega blaga in vgrajene programske opreme.

Kompromis predsedstva zato vgrajene digitalne vsebine izključuje iz področja uporabe predlagane direktive.

c) Povrhnje komunikacijske storitve in razmerje do predpisov o telekomunikacijah

Zaradi razvoja trga z novimi aplikacijami in digitalnimi storitvami, ki ponujajo povrhnje storitve za medosebno komunikacijo in sporočanje prek spleta, več potrošnikov za komunikacijo uporablja te storitve kot pa tradicionalne telekomunikacijske storitve in zato se je štelo za nujno, da se zagotovi učinkovito varstvo potrošnikov v zvezi s temi novimi storitvami.

Kompromis predsedstva zato odraža politično odločitev delovne skupine, da potrošnikom, ki uporabljajo povrhnje komunikacijske storitve, zagotovi pravice do povrnitve škode v primeru nezagotovitve dobave ali skladnosti, ki so določene v predlagani direktivi.

d) Sveženjske pogodbe

Glede sveženjskih pogodb, ki vsebujejo elemente dobave digitalnih vsebin ali digitalnih storitev in elemente ponudbe drugih storitev ali blaga, je v kompromisu predsedstva predlagano, da se predlagana direktiva uporablja le za elemente pogodb, ki zadevajo digitalne vsebine ali digitalne storitve. Učinki, ki bi jih odpoved elementa svežnja, ki se nanaša na digitalne vsebine ali digitalne storitve, lahko imela na druge elemente sveženjske pogodbe, so prepuščeni nacionalni zakonodaji.

Ker pa so tradicionalne telekomunikacijske storitve že obsežno urejene, se člen 16 direktive (v katerem so določene pravice potrošnika, da odpove dolgoročne pogodbe) izjemoma ne bi smel uporabljati, če so v sveženjsko pogodbo vključeni elementi tradicionalnih telekomunikacijskih storitev (storitev na številko). V takih primerih se bodo za take sveženjske pogodbe uporabljali predpisi EU o telekomunikacijah.

B. Merila za skladnost

V skladu z navodili, ki jih je Svet (pravosodje in notranje zadeve) dal junija in decembra 2016, je v kompromisu predsedstva zagotovljeno ravnotežje med „*subjektivnimi*“ merili za skladnost (tj. dogovorjenimi v pogodbi) in „*objektivnimi*“ merili za skladnost (tj. zakonsko določenimi).

V kompromisnem besedilu predsedstva je poleg tega pojasnjeno, da skladnost ni zagotovljena v primerih, ko pri digitalnih vsebinah ali digitalnih storitvah niso spoštovane pravice tretjih oseb, zlasti pravice intelektualne lastnine, ter da se v primerih kršitve teh pravic uporabljajo pravice do povrnitve škode za primer neskladnosti iz direktive, razen če je v nacionalni zakonodaji določeno, da je ob takih kršitvah pogodba nična ali da se razveljavi.

C. Pravice do povrnitve škode

a) Pravice do povrnitve škode v primeru nezagotovitve dobave

Da bi ohranili interese dobaviteljev in potrošnikov, je v kompromis predsedstva glede pravic do povrnitve škode v primeru nezagotovitve dobave vključena glavna obveznost potrošnika, da da dobavitelju drugo možnost za dobavo digitalnih vsebin ali digitalnih storitev. Vendar so pri tem uvedene varovalke, ki potrošniku omogočajo, da v nekaterih primerih takoj odpove pogodbo, ne da bi dal dobavitelju drugo možnost.

b) Pravice do povrnitve škode v primeru neskladnosti

V kompromisnem besedilu predsedstva so upoštevani različni sistemi držav članic, prav tako pa je ohranjeno pošteno ravnotežje med interesi potrošnikov in dobaviteljev, zato za razliko od predloga Komisije v njem ni predvidena stroga hierarhija ukrepov za povrnitev škode v primeru neskladnosti; namesto tega so določeni pogoji za uporabo različnih ukrepov za povrnitev škode (zagotovitev skladnosti, znižanje kupnine, odpoved pogodbe), s čimer je zagotovljeno več prožnosti pri njihovi izbiri.

D. Časovna omejitev odgovornosti dobavitelja za neskladnost in obrnjenega dokaznega bremena

Mnenja delegacij o časovni omejitvi odgovornosti dobavitelja za neskladnost in s tem povezani časovni omejitvi obrnjenega dokaznega bremena (člena 9a in 10) so se močno razlikovala. Besedilo predsedstva o teh določbah bi bilo treba zato razumeti kot del celotnega kompromisa, ki poskuša čim bolj zblížati različna mnenja v luči pripravljenosti za kompromis in popuščanje, ki so jo delegacije pokazale pri drugih delih kompromisnega svežnja.

V nacionalni zakonodaji držav članic so garancijski roki in zastaralni roki pojmovani zelo različno, zato je moralo predsedstvo v kompromisu sprejeti dejstvo, da ne bo mogoče določiti popolnoma usklajenih pravil o časovnih rokih. Da bi bili izpolnjeni cilji predlagane direktive, je v členu 9a kompromisa predsedstva določeno (če nekoliko poenostavimo), da nobeno garancijsko ali zastaralno obdobje, ki je v nacionalni zakonodaji določeno kot odgovornost dobavitelja v primeru neskladnosti, ne sme biti krajše od dveh let.

Predsedstvo predlaga, da bi obdobje za obrnjeno dokazno breme (člen 10(1a)) trajalo eno leto, kar je kompromis med delegacijami, ki se zavzemajo za krajše šestmesečno obdobje, tistimi, ki se zavzemajo za enoletno obdobje, ter tistimi, ki želijo to obdobje uskladiti z dvoletnim časovnim obdobjem iz člena 9a.

E. Druge pravice potrošnikov

S kompromisnim besedilom členov 15 in 16, v katerih so določene pravice potrošnikov, če dobavitelj spremeni digitalne vsebine ali digitalne storitve, in njihova pravica do odpovedi dolgoročnih pogodb, so vneseni pomembni elementi uravnoveženega svežnja, ki varuje potrošnike pred tem, da bi jih zavezovala spremenjena pogodba ali dolgoročna pogodba, ki je več ne želijo.